

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Muusika õppekava

Indrek Mällo

VAPRAD HOBUSED

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Peedu Kass, MA

Töö kirjaliku osa juhendaja: Kadri Steinbach

Kaitsmisele lubatud.....

Viljandi 2021

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1 ÕPINGUTE PERIOOD JA PÄRIS ALGUS	4
1.1 Algus	4
1.2 Heino Elleri nimeline tartu muusikakool	4
1.3 TÜ VKA.....	5
2 DIPLOMIKONTSERDI KONTSEPTSIOON JA KAVA.....	6
2.1 Kontseptsioon	6
2.2 Kava	7
3 KONTSERDI ETTEVALMISTUS JA PROOVIPERIOOD.....	8
4 REPERTUAAR JA MUUSIKUD	11
4.1 Arhitektuurid.....	11
4.2 Dubby.....	12
4.3 Soololoo	12
4.4 Sõdalane.....	13
4.5 Groove C.....	14
4.6 Muusikud	14
KOKKUVÕTE	16
KASUTATUD KIRJANDUS	17
SUMMARY	19
LISAD.....	20
Lisa 1 „Arhitektuurid“	20
Lisa 2 „Dubby“	28
Lisa 3 „Soololoo“.....	31
Lisa 4 „Sõdalane“	32
Lisa 5 „Groove C“	40
LISA 6 LIHTLITSENTS	47

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjalikus osas annan ülevaate õpingutest TÜ VKAs, sellele eelnenud perioodist, diplomikontserti kontseptsioonist, repertuaarist, prooviperioodist ja kaasategevatest muusikutest.

Õpingute perioodis annan ülevaate kolmest olulisest etapist muusikaga kokkupuutumisel. Diplomikontserti kontseptsioonis selgitan, kuidas minu looming on sündinud ja millest olen saanud inspiratsiooni. Repertuaari osas selgitan lahti kontserdil mängitavate palade sisu ning analüüsin esitusele tulevate lugude vormilist struktuuri. Prooviperioodi peatükis annan ülevaate proovides toimunud ja iseloomustan lühidalt muusikuid, kes minuga koos laval on.

Diplomikontserdil kõlab minu autorilooming, mis suures osas on komponeeritud vahemikus jaanuar-mai 2021. Olen juba pikalt planeerinud bändile muusika komponeerimist ja diplomikontsert tundus selle jaoks väga hea väljakutsena. Koos minuga on laval viieliikmeline ansambel, kuhu kuuluvad instrumentidest trumm, kitarr, trompet ja klahvpillid. Bänd musitseerib minuga neljas teoses, üks lugu tuleb ettekandele minu sooloesituses.

Olen sündinud valge hobuse aastal ja sellest tuleneb ka minu kontserti pealkiri „Vaprad Hobused.“

Kontsert toimub Viljandi pärimusmuusika aida suures saalis 19. mail kell 17.30. Publikut saali ei ole lubatud. Kontserti on võimalik kuulata ja vaadata otseülekanadena interneti vahendusel aadressil www.kultuuriakadeemia.ee

Täna TÜ VKAt oma imeliste õpivõimaluste eest. Eriline tänu õppejõududele Celia Roose, Marko Veisson, Kadri Steinbach. Suur tänu Peedu Kass, kellega õpingute jooksul tekkis erakordselt meeldiv meister/õpilase suhe.

1 ÕPINGUTE PERIOOD JA PÄRIS ALGUS

1.1 Algus

Aasta 1994 seisan isaga Põlva kaubamaja elektroonika osakonnas. Mõni hetk hiljem pöördub ta minu poole: „Vot see on hea asi, ma ütlen sulle poiss!“ Sain aru, et tegemist on helikassetiga, kuid puudus ettekujutus, mis võib sellele salvestatud olla.

Algus sõit Põlvast Ahjale, kus on minu sünnikoht ja möödus minu täisealiseks sirgumine. Olin sisse võtnud koha Opel Ascona tagaistmel, kasset sisestati mängijasse ja kõlaritest hakkas kostma midagi sõnadega umbluu, liivima pastoraal, inimene pole kala. Ma mäletan enda hangunud keha ja seda seletamatut tunnet, mis mind üle keha valdas. See oli enneolematu, see oli midagi, mida minu kõrv ei olnud varem registreerinud. Tegemist oli eesti ansambli Ultima Thule „Tuulatud Thule 1986-1994“ (Eesti Rahvusbibliograafia 2021) kassetiga, mida ma tänase päevani vahel mängijasse pistan. See oli selle suurema sõidu lühike, kuid väga intensiivne esimene etapp. Pärast seda olin muusika kuulamisest sisuliselt sõltuvuses. Aitäh isale selle stardi eest.

Järgnevad aastad suplesin poola piraatkassettide sees, hekseldades läbi *rock*, *proge* ja *heavy metal*'i klassikuid: Led Zeppelin, Nazareth, AC/DC, Phill Collins. See nimekiri võiks jätkuda lehekülje lõpuni.

1.2 Heino Elleri nimeline tartu muusikakool

Pärast gümnaasiumi lõpetamist 2009. a Ahjal suundusin Tartusse õppima Heino Elleri nimelisse muusikakooli, kus oli aastal 2007 Oleg Pissarenko poolt avatud rütmimuusika osakond. Mul ei olnud sel hetkel õrna aimugi, mis mind ees ootab. Ma ei olnud varem kokku puutunud muusikateooriaga ega teadnud sellest rohkem, kui et noodijoonestik koosneb viiest joonest.

Tänu varasemasele bändi tegemisele olin saanud palju esinemispraktikat ja basskitarri mängimine ning harjutamine oli sisuliselt igapäeva osa.

Minu õpetajaks Elleris oli Tanel Liiberg. Tema roll minu edaspidisel teel on olnud hindamatu. Tanel tutvustas mulle bassiste nagu Jaco Pastorius, Michael Manning, Victor Wooten, Marcus Miller, Richard Bona. Need bassistid inspireerivad ja motiveerivad mind mängima tänase päevani.

2012. aastal lõpetasin rütmimuusika osakonna III lennuna. See kool andis mulle väga palju praktikat, arusaamist muusikast, kui keelest, seda suuresti tänu Oleg Pissarenkole. Täna päevani usun, et see oli parim otsus, mida gümnaasiumi lõpus üks inimene teha sai.

1.3 TÕÜ VKA

Aastal 2017 alustasin õpinguid Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias. Põhjus õppima tulla oli väga lihtne – elu Tartus oli seisma jäänud ja igasugune areng tundus taandarenguna, puudus enese arendamiseks väljund.

Minu õpetajaks sai Peedu Kass, kellega esimesed kolm semestrit tegelesime süvitsi basskitarri tehnika ja tooniga. Repertuaari kuulus näiteks Joni Mitchell – The Dry Cleaner From Des Moines, Mike Stern – Chromazone, Herbie Hancock – Actual Proof, Stan Getz – There Will Be Another You.

Järgmised kolm semestrit tegelesime väga intensiivselt kontrabassi õpingutega tehnikast erinevate žanriteni (*latin*, *swing*, *bluus*). Mängisime Paul Chamber'si soolo ja *walking bass* transkriptsioone.

Mulle sobis väga hästi Peedu töötempo ja taktitunne selle sees. Ta oli alati vastutulelik ja toetas minu otsuseid.

Neljandal õppeaastal tegelesime heliloominguga ja lugude komponeerimisega, mille osas sain Peedult palju nõu ja jõudu ning enesekindlust sellega jätkata. Olen ääretult tänulik Peedu Kassile mulle teotsi näitamast.

2 DIPLOMIKONTSERDI KONTSEPTSIOON JA KAVA

2.1 Kontseptsioon

Improviseerimise ajal loovad muusikud spontaanselt muusikalisi kompositsioone selle esitamise ajal, kuid sageli ei salvestata neid kompositsioone partituuri kujul. Mõni improviseerija võib proovida minimeerida kogu muusikalist planeerimist enne improviseerimist ja keskenduda spontaansetele uuendustele. Uuenduslikkus ja originaalsus on sageli peamine eesmärk ning paljud improviseerijad väldivad muusikaseerimist tavapäraste mustrite järgi (W. Thompson 2009, lk 199).

Vabaimproviseerimine on mulle kümnekond aastat väga südamelähedane olnud. Improviseerimise olemust ja rakendamist selgitab Kristjan Randalu oma loengus „Improviseerimine kui vastutus - vabadusest muusikas“ (youtube 2021).

Minu muusika toetub improviseerimisele, vähemalt selle tekkimise alguses. Kõik kirja pandud ideed on alguse saanud kas täielikult või osaliselt improviseerimisest. Eraldan neid kahte, sest esimene neist ei keskendu millelegi muule, kui mäng mõtlemata, ja teine, kus mänguga kaasas käib kontroll ehk hetkes analüüs. Suurem osa muusikast on loodud täielikus vabaduses, mida olen hiljem transkribeerinud.

Kava iseloomustab läbivalt modaalsus, minimalism ja improviseerimine.

Protsessimuusikale ehk minimalismile on iseloomulik muusikalise materjali nappus ja muusikaliste fraaside, nt meloodia- ja rütmi motiivide kordamine (Minimalism in music 2021). Minu kavas esinevad need tunnused väga selgelt lugudes „Arhitektuurid“ ja „Dubby“.

Modaalne muusika toetub ühele konkreetsele laadile ja selle helidele. Modaalset harmoonias ei kehtestata, vastupidiselt funktsionaalharmooniale, tugevat tonaalset keset. See lubab akordijärgnevusi ehitada vabamalt, sest puudub tunglemine toonika suunas (V.Sillamaa 2014, lk 72). Minu diplomikontserti kavases on need tunnused iseloomulikud palades „Sõdalane“ ja „Groove C“.

2.2 Kava

Lõpukontserti kavasse olen valinud teosed, mis iseloomustavad hästi mind ja minu hetkelist helikeelt. Olen mõtteliselt jaganud selle kolmeks.

1. Lood „Arhitektuurid“ ja „Dubby“ on omavahel põimitud ja neid iseloomustab kõige paremini staatilisus, minimalism, improvisatsioon ja elektrooniline helikeel. Antud lugude puhul on minu suureks inspiratsiooniks olnud bassist Tim Lefebvre (timlefebvre.com 2021) ja pianist Volker Bertelmann (hauschka-net.de 2021).

2. Pala „Soololoo“ mängin üksi, kasutades looperit ja teisi heliefekte, millest annan ülevaate repertuaari osas.

3. Lood „Sõdalane“ ja „Groove C“ on spetsiaalselt komponeeritud antud bändile viimase kolme kuu jooksul. Neid lugusid iseloomustab improvisatsioon, vahelduv taktimõõt ja modaalsus. Nende lugude loomise ajal kuulasin igapäevaselt heliloojat Nik Bärtsch Ronin (nikbaertch.com 2021), kes on mind väga palju mõjutanud ja inspireerinud.

3 KONTSERDI ETTEVALMISTUS JA PROOVIPERIOOD

Kontserdi intensiivsem ettevalmistus algas 2021. a jaanuaris, kus alustasin ideede kirjaliku vormistamisega. Sorteerisin kõigepealt materjali, mis aastate jooksul oli sahtlisse kogunenud. Viimased kolm aastat olen katsetanud komponeerimist basskitarri ja looperiga. Selle aja jooksul on tekkinud 10-15 ideed/loop'i, mille arendamine või seadmine tundus igati loogilisena ja põneva väljakutsena. Intensiivsemalt hakkasin tegelema bändile komponeerimisega 2021. a märtsis. Loomiskeskonnana kasutasin arvutiprogramme Logic Pro ja MuseScore.

Logic võimaldas mul oma ideede helipildist saada väga kerge vaevaga üpris ideaalne ettekujutus, sest programmisene helipankade valik on lai ja kvaliteetne.

Programmi sees on palju automatiseeritud käsklusi, mis muudab tööprotsessi kiireks ja nauditavaks. Näiteks kui alustasin tööd looperist võetud helifailiga, mille tempo oli 122bpm'i, ei pidanud ma sinna juurde poogitavaid programmiseseid trummiloope enam sünkima/ajastama, vaid programm tegi seda ise automaatselt. Samuti tuleb programmiga kaasa väga suur hulk erinevaid virtuaalseid instrumente, mille helikvaliteet kõlab inimkõrvale väga loomulikult ja reaalselt.

MuseScore on noodistamisprogramm, mis on kasutajale kättesaadav vabavarana. Programmisiseselt oli väga kerge katsetada lugude erinevaid vormiosasid erinevates järjekordades, mis andis võimaluse vormiosasid enne proovi läbi mängida.

Et saada reaalsemalt helinäidet noodistatud materjalist, salvestasin programmist välja MIDI-faili ja sisestasin selle Logicusse, mis andis juba oluliselt parema ettekujutuse sellest, kuidas kirjapandu kõlama hakkab.

Nende kahe programmi koostöös sai noodistatud ja genereeritud palad „Arhitektuurid“, „Dubby“, „Sõdalane“ ja „Groove C“. Kõik lood on noodistatuna leitavad käesoleva töö lisades.

Prooviperioodi kava planeerisin märtsi keskel ja prooviperiood, kokku viis proovi, jäid mai kuusse.

Kõik proovid toimusid erinevates asukohtades ja ruumides. See andis võimaluse harjuda erinevate kõlakeskkondadega, mis on uue muusikalise materjali omandamisel väga oluline, sest iga ruum reageerib helile erinevalt. See võimaldab analüüsida ja korrigeerida lugude dünaamikat vastavalt ruumile.

Esimesse proovi võtsin kaasa palad „Groove C„ ja „Sõdalane“. „Groove C“ oli selleks hetkeks minu jaoks vormiliselt valmis ja tundus olevat hea valik, millega tööd alustada. Tegelesime selle palaga kaks päeva. Lõpukavas mängivad muusikud ei ole kõik korraga koos kunagi laval olnud ja üksteise tunnetamine ja tundma õppimine nõudis esimeses proovis suurema osa ajast. Kuna lool puudus noodikirjas ja helinäitena trummipartii, tuli see kohapeal katsetamise käigus komponeerida.

Planeerisin kõik toimunud proovid kahele järjestikusele päevale. Komponeerimise ja bändiproovi kiireks tagasideks kasutasin ZoomH2 helisalvestajat. See andis võimaluse pärast proovisalvestuse kuulamist järgmisel päeval sisse viia muudatused või tekkinud ideid katsetada. Sellise tööprotsessi tulemusena oli teise päeva õhtupoolikuks „Groove C“-st kujunenud lõplik versioon.

Olin eelnevalt muusikutega kokku leppinud, et proovis on neil õigus muusikalist materjali täiendada ja sellega loominguliselt ümber käia. Esimese proovi lõpuks aga selgus, et mida suurem on minu initsiatiiv partiide ja uute ideede osas, seda kiiremini jõuame lõpptulemuseni.

Teises proovis tegelesime peamiselt looga „Sõdalane“. Proov oli algusest lõpuni väga produktiivne. Tegelesime loo tervikliku – ja soolovormi komponeerimisega. Lisaks harjutasime eraldi loo erinevaid motiive, et parandada kokkumängu. Esimese päeva lõpuks kujunesid välja loo partiid ja terviklik vorm.

Teisel päeval tutvustasin ansamblile esmakordselt pala „Dubby“. Otsisime loole iseloomulikku kõla ja täiendasime partiisid. Selle loo õpetamisel kasutasin vabaimprovisatsioonilist lähenemist. Palusin bändil mängida etteantud materjalile endapoolseid tõlgendusi. Sellest kujunes viieteistminutiline versioon, mille hilisemal kuulamisel sain teha märkmeid ja neid ideid järgmises proovis kasutada.

Sellel kohtumisel oli märgatavalt paremaks muutunud bändi sisene enesekindlus ja dünaamika. Lood kõlasid palju veenvamalt ja ansambel oli materjaliga juba tuttav.

Kolmandas proovis olid tähelepanu all lood „Arhitektuurid“ ja „Dubby“. Kasutasin pala „Arhitektuurid“ õpetamisel loovat lähenemist ja palusin bändil võimalikult vähe noodist mängida. Proovisin ise pillide sissetulekuid ja vormiosasid jooksvalt dirigeerida, ise samal ajal basskitarri mängides. See kiirendas oluliselt tööprotsessi ja bändi tähelepanu oli minu tunnetusel. Ise dirigeerida oli küll keeruline, sest ma ei ole varem sellega kokku puutunud, aga teisest küljest andis see bändile võimaluse tegeleda rohkem musitseerimisega, kui noodist lugemisega. Tänu sellise meetodi kasutamisele jõudsin lõppversioonini nelja läbimänguga.

Pala „Dubby“ õpetamisel kasutasin samasugust lähenemist ja kahe tunniga oli kahest loost saanud üks tervik.

Proovi lõpus tegelesime lugude „Sõdalane“ ja „Groove C“ kokkumängu lihvimisega.

Kaks viimast proovi jäävad perioodi, kus antud kirjatöö on juba esitatud.

4 REPERTUAAR JA MUUSIKUD

„Tõsi küll, iga kunstnik vajab tehnilise oskuse alal võimalikult süstemaatilist koolitust, seevastu aga moodustub tema emotsionaalne pagas ikka vaid juhuslikult korjunud ainetest.“ (Tuglas 1956, lk 30)

Kõlab küll klišeelikult, kuid sõnadega on väga raske enda loomingut lahti selgitada. Selles sisalduv aines käib minuga kogu aeg kaasas ja mulle tundub, et see on vaadeldav, mitte kirjeldatav. Olen suur inimeste vaatleja, nad inspireerivad mind. Ja mõnest ebatavalisest hetkest või seisundist võin saada väga palju ideid muusikalise materjali kirjutamiseks. Tunnen tihti, et reaalsus ja ratsionaalsus on see, mis pärsib minu fantaasiad ja mõttelende.

4.1 Arhitektuurid

„Heliloojal tuleb, ükskõik milliseid vahendeid ta sealjuures kasutab, kehtestada omi piiranguid lisaks neile, mis on määratud juba kompositsiooni tüübiga. Helilooja ei saa kohe kindlasti otsida õiget teemat kõikide võimalike hulgast ilma mingit printsiipi järgimata. Ta peab n.ö. „vähendama oma ülesande ulatust.“ (Sloboda 1985, lk 119)

Antud pala on loodud muusikalise kujundusena Arhitektuuripreemiad 2020 galaüritusele, mida toimunud üritusel ei kasutatud, sest korraldajad soovisid muusikalist numbrit, mis on reaalne ja hetkes vaadeldav. Midagi, mis annaks inimesele päris puudutuse tunde praegusel kontaktivabal veebiajastul.

Alustasin tööprotsessi linna- ja eluruumi visualiseerimisega, mis mind parasjagu kõnetas. Ruum, mis on vaadeldav nii seest kui väljast. Lühikese aja jooksul tekkis mitmeid muusikalisi ideid ja kõige keerulisem selle protsessi puhul oli ideede kärpimine, sest koheselt oli raske öelda, mis toimib ja mis mitte.

Oma ideele sain uue sisendi hetkel, kui ürituse visuaalkunstnik Valentin Siltsenko saatis mulle kolme minutilise visuaalkujunduse, mis minu numbri tausta visuaalselt kaunistas. Tundsin, et see vajab olenemata korraldajate soovist heliliselt midagi staatilist, minimalistlikku, aeglaselt kulgevat ja läbivat pingestatust.

Asusin tööle Logic Pro programmis, kuhu sisestasin eelnevalt basskitarriga loodud loopi, millele hakkasin lisama järjest uusi instrumente ja helikihte. Kuna antud loo loop on väga tugeva karakteriga, lisasin sellele bassi, seejärel mõned pikkade nootidega foonid ja heliefektid.

Lähtusin selle pala kirjutamisel väga tugevalt visuaalkujundusest. Minu jaoks oli selline lähenemine kirjutamisel esmakordne ja sealjuures väga nauditav protsess. Pala „Arhitektuurid“ partituur on leitav lisas 1.

4.2 Dubby

Dubby, nagu nimi vihjab, on segu *reggae* ja *dub* muusikast. Selle teose bassimotiiv on sündinud vabast improvisatsioonist. Mind on alati inspireerinud mõni veider või uus heli, mis mõttelõnga mõnusalt arutama hakkab. Ühel talvisel hilisõhtul katsetasin uut efektiplokki, mis on toodetud Jaapanis ühe väikefirma poolt Bananana Effects. Tegemist on bassisündi plokiga, mis kannab nime Matryoshka. Väga väike ja võimas pedaal. Antud teose riff sündis mõne hetkega. Mõistsin, et selles on midagi, mis mind väga tugevalt ja füüsiliselt kõnetab – see pani mind tantsima. Püüdsin selle mõtte kinni ja avasin Logic Pro programmi, et seda edasi arendada.

Reggae žanris on omane mängida klaveri- või kitarrisaadet 4/4 taktimõõdus *staccatos* teisele ja neljandale löögile. Kasutasin seda teadmist ning pala iseloom hakkas väga selgelt välja joonistuma. *Reggae* muusikale on veel isikupärane *delay* efekt vokaalil, trummil või mõnel muul instrumendil. Heaks stiilinäiteks on Ini Kamoze – World-A-Music (discogs 2021).

Pala „Dubby“ partituur on leitav lisas 2.

4.3 Soololoo

TÜ VKA õpingute teisel kursusel tutvusin õppejõu Celia Roosega, kes on aine „Eesti pärimusmuusika II“ õppejõud. Kui varem olin pärimusmuusikasse suhtunud teatud lõtvusega, siis tema suutis anda minu jaoks sisu pärimusmuusikale. Tema võime oli viia

mind pärimusmuusika sisse ja anda võimalus seda vaadelda seestpoolt. Eelnevalt olin suutnud seda kõigest kaugelt vaadelda.

Õppeaine arvetuseks oli vaja komponeerida kaks seadet, mille aluseks olid pärimusmuusika laulud. Mind hakkas toona väga kõnetama pärimusmuusika lihtsus, selle kõla kergus ja varieeruvus. Ma mõistsin, et tunnen selle seletamatut arhailisust ja see inspireerib mind.

„Soololoo“ puhul ei olnud eesmärk otseselt kasutada pärimusmuusikale omaseid tunnuseid, vaid neid alateadlikult ekspressiivselt väljendada.

Antud teose puhul kasutan TC Electronic Ditto X2 looperit (tcelectronic looper 2021) et luua improvisatsiooniks endale rütmiline ja harmooniline põhi. Lisaks kasutan efektidena TC Electronic reverbi (tcelectronic reverb 2021) ja Electro Harmonix *freeze*'rit (ehx 2021).

Soololugu on hea näide vabast improvisatsioonist idee vormistamiseni.

Loos kasutan palju flažolette (ülemhelid). Soolopõhjuna kasutan basskitarriga eelsalvestatud kaheksandik rümti, mille peale mängin soolo harmoonia. Improvisatsiooni pikkus on määratlemata.

Pala „Soololoo“ partituur on leitav lisas 3.

4.4 Sõdalane

Idee pärineb aastast 2019. Sellel ajal mängisin palju omaette ja katsetasin looperi ja basskitarriga muusika kirjutamist. Põnev oli leida väga lihtsaid, kuid tundlikke kõlavärve. Sõdalane on pala, mis pärineb ühest terviklikust loopist, mille ma hiljem kiht kihi haaval transkribeerisin ja bändikoosseisule seadsin. Endale üllatusena koorus palast välja ebaharilik taktimõõt 6-5-5, millede vaheldumine kestab kogu teose vältel. Eriti hästi joonistub see välja pala viimases kolmandikus A Motiiv osas. Teose teema sündis improvisatsiooni käigus Kauba tänava kodus.

Töökeskkonnana ideede arendamisel kasutasin jällegi Logic Prod. Salvestatud loopi transkribeerimisel ja sissemängimisel kasutasin MIDI-klaviatuuri. Töö käigus tekkis väga palju ideid lisaks, kuna klaver pakub minu jaoks kooskõlade komponeerimisel kiiremaid ja lihtsamaid võimalusi, kui basskitarr. Teose algne bassipartii on samuti loodud MIDI-klaviatuuriga. Tööprotsess klaviatuuriga oli vahelduseks väga nauditav, sest paratamatult satun basskitarriga *groove* mõtlemisel käe sisse mängitud mustritesse või helistiku siseselt noote otsima. Pala „Sõdalane“ partituur on leitav lisas 4.

4.5 Groove C

Groove C – lugu on inspireeritud Rich Browni kolme osalisest „The Metronome Series“ (youtube 2021) loengust, mille sisuks on metronoomiga harjutamine. Ta selgitab erinevaid võimalusi metronoomi kasutamiseks ja musikaalseks harjutamiseks. Loengu kolmandas osas improviseerib Rich Brown g-moll pentatoonikal. Tema näitest inspireerituna alustasin c-moll pentatoonikaga improviseerimist toetudes tema loengu harjutustele. Umbes minuti jooksul tekkis antud teose bassipartii motiiv, mis tundus kuidagi põnev ja kõnetav. Tänu rõhkude jagamisel antud helirida mängides, sai taktimõõduks 5/4.

Kuna juhusliku improvisatsiooni käigus kipuvad ideed hiljem ununema, avasin kiirelt noodistamisprogrammi MuseScore ja märkisin kiirelt antud bassipartii noodijoonestikule.

„Groove C“ intro komponeerimisel kasutasin polürütmikat. Intro osas mängib klaver rõhuta punktiga veerandnoote, mis jätab mulje 4/4 taktimõõdust. Kordusel lisandub kitarr, mis mängib 3/4 motiivi, ning pärast teist volti sisenev bassipartii on 5/4 taktimõõdus.

Antud teoses teemaks on erinevate pillide rütmiline kooskõla, mille vabanemine toimub teose B osades meloodilise liiniga. Teose soolo algab lahtise vormiosaga, kus soleerib kitarr, mille märguande peale algab soolo vormi lugemine taktis 53 (vt lisa 4). Minu jaoks võtab selle teose kokku vormiosa nimega C Vamp, mis piltlikult ettekujutades ongi need vaprad hobused, keda rüütlid kiires tormijooksus ohjeldavad.

Pala „Groove C“ partituur on leitav lisa 5.

4.6 Muusikud

Aivar Surva

Aivar Surva on multiinstrumentalist, helilooja, muusikaprodutsent ja Raplas Susi studios heliinsener. Aivariga tutvusin 2015 aastal Tallinnas tema sooloalbumi salvestamisel, millel mängisin basskitarri. Meil tekkis kohe väga hea ja tugev klapp ning koostöö ja sõprus saadab meid tänase päevani. Aivar on väga loov ja hetkes kiiresti kohanev. Mulle väga meeldib tema trompeti toon ja loovus ning pühendumus muusika vastu.

Kaarel Kuusk

Kaarel Kuusk on pianist, helilooja ja heliinsener, kes hetkel töötab Tartus Heino Elleri nimelises muusikakoolis stuudio juhina. Kaareliga tutvusin mõned pärvad pärast Elleri kooli lõpetamist, kui ta kutsus mind mängima oma kollektiivi vonKuusk. Sarnaselt Aivarile, tekkis meil kiire klapp ja koostöö erinevates koosseisudes kestab tänase päevani. Kaarel on muusikuna tugeva energiaga ja minu jaoks on tal imetlusväärne stiilitunne ükskõik millises žanris. Kaarel omab tugevat ülevaadet helikihtide tekitamisest ja üleüldisest helikujundusest. Tema oskuste hulka kuulub veel väga hea improvisatsiooni võime ja teisalt väga tundlik ja minimalistlik helikeel.

Karl-Markus Kohv

Karl-Markus Kohv on trummar, pedagoog ja vabakutseline muusik. Karl-Markusega sain esimest korda koos mängida Kaarel Kuuse projektis vonKuusk. Alatine bassimehe unistus on mängida koos hea trummariga ja seda Karl-Markus kindlasti on. Tema stiil võib olla minimalistlik või vastupidiselt väga kiire, säilitades sealjuures väga hea dünaamika ja rütmilise täpsuse. Tema trummimäng kõlab alati hästi, samuti suhtub ta muusikasse või uude materjali väga julgelt ja loovalt.

Marek Talts

Marek Talts on kitarrist, helilooja, pedagoog ja vabakutseline muusik. Marek Taltsi kitarrimängu kuulsin esmakordselt Elleri õpingute ajal Vilde lokaalis, kus mängis Toomas Rulli kvartett Tom-Tomm. Marekiga lähemalt puutusin kokku TÜ VKA õpingute ajal, kus ühel semestril oli ta ansamblijuhendaja. Mareki kitarrimäng on alati väga isikupärane ja stiilne. Mind on alati inspireerinud tema improvisatsioonid ja muusikasse suhtumine üleüldiselt. Tema kitarrimäng on julge, loov, rütmiliselt väga täpne ja tihtipeale positiivselt ettearvamatu.

KOKKUVÕTE

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks oli anda ülevaade minu muusikalistest õpingutest, lahti selgitada lõpukava kontseptsioon, analüüsida lugude tekkimist ja nendes toimuvat, anda lühike ülevaade prooviperioodist ja kaasategevatest muusikutest.

Esimeses peatükis andsin ülevaate kolmest olulisest etapist minu praegusel muusiku teel ja selgitasin, miks see minu jaoks oluline on olnud. Teises peatükis andsin lühikese ülevaate ettevalmistusest ja prooviperioodi tööprotsessist.

Kolmandas peatükis peatusin repertuaari analüüsil ja selgitamisel ning andsin lühikirjelduse kaasategevatest muusikutest.

Diplomikontsert „Vaprad Hobused“ toimub 19.05.2021 Viljandis Pärimusmuusika Aida suures saalis, kus laval on koos minuga Aivar Surva, Kaarel Kuusk, Karl-Markus Kohv ja Marek Talts. Kontserdil mängitavad lood kantakse ette esmaettekannetena.

Minu neli aastat Viljandis on peamiselt möödunud TÜ VKA muusikamajas. Iga aastaga on avardunud minu silmaring ja nägemus muusikast. Tänu üldainetele on oluliselt paranenud minu suhtumine ja vaatenurk tervesse maailmapilti. Võtan Viljandist kaasa väga suure hulga teadmisi ja armastust.

Olen sulle tänulik Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.

KASUTATUD KIRJANDUS

Bertelmann, V. 2021. Info. <https://hauschka-net.de/>, (16.05.2021).

EHX. 2021. *Freeze*. <https://www.ehx.com/products/freeze/>, (15.05.2021).

ERB. 2005. Eesti rahvusbibliograafia. <https://erb.nlib.ee/?kid=2159501x>, (16.05.2021).

Lefebvre, T. 2011. Info. <https://www.timlefbvremusic.com/>, (16.05.2021).

Lewandowski, K. 2000. Album. <https://www.discogs.com/Ini-Kamoze-Ini-Kamoze/release/564518> , (15.05.2021).

Tcelectronic. 2021. Looper.

<https://www.tcelectronic.com/product.html?modelCode=P0DE8>, (15.05.2021)

Tcelectronic. 2021. Reverb.

<https://www.tcelectronic.com/product.html?modelCode=P0CI3>, (15.05.2021).

The Columbia Electronic Encyclopedia. 2012. Minimalism in music
<https://www.infoplease.com/encyclopedia/arts/visual/american-canadian/minimalism/minimalism-in-music>, (17.05.2021).

Thompson, W.F., 2009. *Music, thought, and feeling: understanding the psychology of music*. Oxford University Press. New York

Tuglas, F., 1956. Reisikirjad. Eesti Riiklik Kirjastus. Tallinn

Sillamaa, V., 2014. Rüttimeusika teooria. Vali Press OÜ. Eesti

Sloboda, J.A., 1994. Muusikaline meel. AS Rebellis. Eesti

Youtube. 2013. Improvisatsioon kui vastutus – vabadus muusikas.

https://www.youtube.com/watch?v=ZreZ7MFqpWM&ab_channel=TEDxTalks,

(16.05.2021)

SUMMARY

The goal of my creative-practical final thesis is to give an overview of my musical education, explain the concept of my final performance, analyse the birth of the pieces, give an insight on the rehearsals and introduce the musicians with whom I am performing.

In the first chapter I gave an overview on the three vital stages of my musical career and clarified why they are so important to me. In the second chapter I described the preparations and the working progress.

In the third chapter I introduced the repertoire and the fellow musicians.

Final performance „Vaprad Hobused“ will be held at the Estonian Traditional Music Center on the 19th of May 2021. On the stage with me will also be Aivar Surva, Kaarel Kuusk, Karl-Markus Kohv and Marek Talts. It is the debut concert of this particular repertoire.

My four years in Viljandi have passed primarily at the Music Department. Every year my understanding of the music and the whole world evolved. Thanks to the main subject courses there has been a recognisable improvement on my attitude toward a more comprehensive world view. As I graduate, I will take a great amount of knowledge and love with me.

I am forever grateful to You, University of Tartu Viljandi Culture Academy.

LISAD

Lisa 1 „Arhitektuurid“

Arhitektuurid

Indrek Mällo

$\text{♩} = 130$

Bb Trumpet

Electric Piano

Electric Piano

Electric Guitar

Electric Bass

15

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Indrek Mällo

26

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Kiriku orel

Orel sisse

36

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Katkise soundiga heli peale suvanootidel

Suriseva soundiga

Slide

Drum sample

Tromps sisse

Tromps sisse

Trumm ja teema

44

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Detailed description: This system contains measures 44 through 47. The Bb Tpt. part consists of a single melodic line with four measures of whole notes. The first two piano parts (El. Pno.) have a similar melodic line. The second piano part includes a complex rhythmic pattern in the bass clef. The electric guitar (El. Guit.) plays a continuous eighth-note strumming pattern. The electric bass (El. B.) provides a simple bass line with four measures.

48

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Detailed description: This system contains measures 48 through 51. The Bb Tpt. part continues with a single melodic line. The piano parts (El. Pno.) maintain their melodic lines, with the second piano part continuing its complex bass-line pattern. The electric guitar (El. Guit.) continues with its eighth-note strumming. The electric bass (El. B.) continues with its bass line, showing some melodic movement in the later measures.

Indrek Mällo

52

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

56

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

6

68

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

72

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Indrek Mällo

76

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

80

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Indrek Mällo

84

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

88

Bb Tpt.

El. Pno.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

16

Tpt.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

21

Tpt.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Teema

26

Tpt.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

31

Tpt.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

36

Tpt.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

41

Tpt.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

45

Tpt.

El. Pno.

El. Guit.

El. B.

Indrek Mällo

Lisa 3 „Soololoo“

Soololoo

Indrek Mällo

Motiiv 1

Bass guitar

Lisa 4 „Sõdalane“

Sõdalane

Indrek Mällo

Intro
♩ = 130

The musical score is arranged in four systems. The first system includes a piano (Pno.) part with a treble clef and a bass line with a bass clef. The piano part features a complex, flowing melody with many slurs and ties. The bass line consists of a steady eighth-note pattern. The second system includes electric guitar (El. Guit.), bass trumpet (Bb Tpt.), and bass guitar (B. Guit.) parts. The piano part continues with the same melody. The electric guitar and bass trumpet parts are silent, indicated by a horizontal line with a bar. The bass guitar part continues with the eighth-note pattern. The third system shows the piano part ending with a double bar line and a 5/4 time signature. The electric guitar and bass trumpet parts are also silent. The bass guitar part continues with the eighth-note pattern. The fourth system shows the piano part starting with a treble clef and a bass line with a bass clef. The piano part features a complex, flowing melody with many slurs and ties. The bass line consists of a steady eighth-note pattern.

Indrek Mällo

2

PRE

14

Bass lõpetab mängimise

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

Kõik punktiga hästi staccato

19

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

21

A %

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

Trumm sisse

Indrek Mällo

25

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

Teema

Segnos kohe 2.volt

28

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

31

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

Indrek Mällo

34 2.

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

35 **C** Kõik punktiga hästi staccato

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

38

Pno.

El. Guit.

Bb Tpt.

B. Guit.

Teema2

40

Pno. El. Guit. Bb Tpt. B. Guit.

Musical score for measures 40-42. The score is for four instruments: Piano (Pno.), Electric Guitar (El. Guit.), Bb Trumpet (Bb Tpt.), and Bass Guitar (B. Guit.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 5/4. Measure 40 starts with a 5/4 time signature. Measure 41 changes to 3/4. Measure 42 returns to 5/4. The piano part features sustained chords. The electric guitar part has sustained chords and some melodic lines. The Bb trumpet part has a melodic line. The bass guitar part has a rhythmic line.

43

Pno. El. Guit. Bb Tpt. B. Guit.

Musical score for measures 43-45. The score is for four instruments: Piano (Pno.), Electric Guitar (El. Guit.), Bb Trumpet (Bb Tpt.), and Bass Guitar (B. Guit.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 5/4. Measure 43 starts with a 5/4 time signature. Measure 44 changes to 3/4. Measure 45 returns to 5/4. The piano part features sustained chords. The electric guitar part has sustained chords and some melodic lines. The Bb trumpet part has a melodic line. The bass guitar part has a rhythmic line.

C2

46

Pno. El. Guit. Bb Tpt. B. Guit.

Musical score for measures 46-48. The score is for four instruments: Piano (Pno.), Electric Guitar (El. Guit.), Bb Trumpet (Bb Tpt.), and Bass Guitar (B. Guit.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 5/4. Measure 46 starts with a 5/4 time signature. Measure 47 changes to 3/4. Measure 48 returns to 5/4. The piano part has a rhythmic line. The electric guitar part has sustained chords. The Bb trumpet part is silent. The bass guitar part has a rhythmic line.

49

SOOLO

51

Pno.	Dsus	CΔ+11	Dsus	Dsus-9	Csus
El. Guit.	Dsus	CΔ+11	Dsus	Dsus-9	Csus
Bb Tpt.	Esus	DΔ+11	Esus	Esus-9	Dsus
B. Guit.	Dsus	CΔ+11	Dsus	Dsus-9	Csus

61

Pno.	Dsus	Dsus-9	CΔ7+11	BΔ7+11	DΔ7+11	D♭Δ7	Cm6
El. Guit.	Dsus	Dsus-9	CΔ7+11	BΔ7+11	DΔ7+11	D♭Δ7	Cm6
Bb Tpt.	Esus	Esus-9	DΔ7+11	C#Δ7+	1EΔ7+11	E♭Δ7	Dm6
B. Guit.	Dsus	Dsus-9	CΔ7+11	BΔ7+11	DΔ7+11	D♭Δ7	Cm6

69

Dsus Dsus-9 CΔ7+11 BΔ7+11 DΔ7+11 D♭Δ7 Cm6

Pno.

El. Guit.

B♭ Tpt.

B. Guit.

Esus Esus-9 DΔ7+11 C#Δ7+11 EΔ7+11 EbΔ7 Dm6

77

4 tiiru = 12 takti
mingi komp

Pno.

El. Guit.

B♭ Tpt.

B. Guit.

muted

80

A motiiv
4 tiiru

Pno.

El. Guit.

B♭ Tpt.

B. Guit.

8

Lõputeema

83

Pno. El. Guit. Bb Tpt. B. Guit.

Musical score for measures 83-85. The score is for four instruments: Piano (Pno.), Electric Guitar (El. Guit.), Bb Trumpet (Bb Tpt.), and Bass Guitar (B. Guit.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 5/4. Measure 83 starts with a double bar line and a repeat sign. The piano part features a melodic line with a fermata over the final note. The electric guitar part has a similar melodic line with a fermata. The Bb trumpet part has a rhythmic pattern of eighth notes. The bass guitar part has a rhythmic pattern of eighth notes.

86

Pno. El. Guit. Bb Tpt. B. Guit.

Musical score for measures 86-88. The score is for four instruments: Piano (Pno.), Electric Guitar (El. Guit.), Bb Trumpet (Bb Tpt.), and Bass Guitar (B. Guit.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 5/4. Measure 86 starts with a double bar line and a repeat sign. The piano part features a melodic line with a fermata over the final note. The electric guitar part has a similar melodic line with a fermata. The Bb trumpet part has a rhythmic pattern of eighth notes. The bass guitar part has a rhythmic pattern of eighth notes.

Lõpu uni

89

Pno. El. Guit. Bb Tpt. B. Guit.

Musical score for measures 89-91. The score is for four instruments: Piano (Pno.), Electric Guitar (El. Guit.), Bb Trumpet (Bb Tpt.), and Bass Guitar (B. Guit.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 5/4. Measure 89 starts with a double bar line and a repeat sign. The piano part features a melodic line with a fermata over the final note. The electric guitar part has a similar melodic line with a fermata. The Bb trumpet part has a rhythmic pattern of eighth notes. The bass guitar part has a rhythmic pattern of eighth notes.

Indrek Mällo

Lisa 5 „Groove C“

Groove C

Indrek Mällo

Intro Kordusel sisse

1.

Electric Guitar

Bb Trumpet

Piano

Bass Guitar

Detailed description: This system contains the first four staves of the piece. The Electric Guitar staff starts with a treble clef, a 5/4 time signature, and a key signature of one flat. It features a complex rhythmic pattern of eighth notes with 'x' marks indicating fretted notes. The Bb Trumpet staff is empty. The Piano staff has a treble clef and contains a melodic line with dotted rhythms. The Bass Guitar staff is empty.

5 2.

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

Detailed description: This system contains staves 5 through 8. The Electric Guitar staff continues with the rhythmic pattern from the first system. The Bb Trumpet staff is empty. The Piano staff has a treble clef and contains a melodic line with a long slur over the first two measures. The Bass Guitar staff is empty.

6

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

Detailed description: This system contains staves 9 through 12. The Electric Guitar staff continues with the rhythmic pattern. The Bb Trumpet staff is empty. The Piano staff has a treble clef and contains a melodic line with a bass clef in the second measure. The Bass Guitar staff has a bass clef and contains a rhythmic line with a bass clef in the second measure.

Indrek Mällo

2

10

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

14

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

16 **A**

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

Tromps fooniga sisse

Kordusel esimesest löögist

Indrek Mällo

21

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

Vahel

24

Tacet, aga võib mängida

Trompsi pick up

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

A2

34

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

4

39 **B** 4 tiiru

El. Guit.
Bb Tpt.
Pno.
B. Guit.

44 Groove

El. Guit.
Bb Tpt.
Pno.
B. Guit.

SOOLO

52 FREE 4 ringi F11 Cm11 C7b9 F11

El. Guit.
Bb Tpt.
Pno.
B. Guit.

G11 Fmaj9 D7b9 G11

F11 Ebmaj9 C7b9 F11

F11 Ebmaj9 C7b9 F11

Indrek Mällo

58 Cm11 F11 C7b9

El. Guit. Fmaj9 G11 D7b9

Bb Tpt. Ebmaj9 F11 C7b9

Pno. Ebmaj9 F11 C7b9

B. Guit. Ebmaj9 F11 C7b9

61

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit. C5 C5

C vamp

63 8 tiiru

El. Guit.

Bb Tpt. Põhja rütmika, siin võib hullu panna

Pno.

B. Guit.

6

66

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

67

Vahe2 Cmin+9 Cmin+9/Bb **A3**

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

76

El. Guit.

Bb Tpt.

Pno.

B. Guit.

Indrek Mällo

81 **B** 4 tiiru

El. Guit.
Bb Tpt.
Pno.
B. Guit.

85

El. Guit.
Bb Tpt.
Pno.
B. Guit.

86 4tiiru

El. Guit.
Bb Tpt.
Pno.
B. Guit.

90 Fine

El. Guit.
Bb Tpt.
Pno.
B. Guit.

LISA 6 LIHTLITSENTS

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Indrek Mällo (sünnikuupäev: 11.03.1990),

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta (lihtlitsentsi) enda toodetud teose „Vaprad Hobused“, mille juhendaja on Peedu Kass,

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Indrek Mällo

Viljandis, 18.05.202